

BESTUURSVERSLAG 2022 t.b.v. Jaarverslag 2022 SNDR

Inleiding

2022 stond in de eerste maanden van het jaar nog onder invloed van de geldende COVID-19 restricties. Daardoor kon er alleen worden gekoerst zonder dat daarbij fysiek publiek aanwezig mocht zijn. Vanaf medio maart heeft alles weer 'regulier' kunnen plaatsvinden. Het herstel diende zich gelukkig al snel aan mede door de inspanningen van het management van de banen Victoria Park Wolvega en de Alkmaar ZEturf Arena maar zeker ook door de initiatieven gekoppeld aan de Trotting Classics Tour (TCT) koersen, het Regionale Banen Circuit (RBC) en Stal de Gele Kanaries! Deze inspanningen hebben in hoge mate bijgedragen aan de positieve resultaten die in 2022 zijn gerealiseerd.

2022 is het eerste volledige jaar geweest waarin de consequenties van de invoering van de nieuwe Wet op de Kansspelen/Kansspelen op Afstand (WOK/KOA) pijnlijk duidelijk zijn geworden door de sterk gereduceerde afdrachten op de gerealiseerde wedomzetten. Ter herinnering: de afdracht van de wedomzet op de buitenlandse koersen is volledig komen te vervallen en de afdracht over de wedomzet op de Nederlandse koersen is ook verminderd zowel op basis van de wettelijk verplichte afdracht (10% van het Bruto Spelresultaat) als ook vanwege de privaatrechtelijke afspraken m.b.t. de afdracht met ZEBetting & Gaming (50% van het Netto Spelresultaat). Concreet komt dit neer op een totale afdracht op de Nederlandse koersen van circa 5% van de totale wedomzet daarop en dat is substantieel minder dan we voor 1 oktober 2021 gewend waren! Gelukkig kregen we na de zomer eindelijk het 'verlossende woord' uit Brussel dat de Europese Commissie op grond van een evaluatie m.b.t. mogelijk staatssteun heeft ingestemd met de toekenning van een eenmalige compensatie van circa €3M aan de sector voor het realiseren van de transitie naar een nieuw verdienmodel in een periode van drie jaar tot medio 2024. Hoewel dat bedrag aanzienlijk lijkt, dekt dit lang niet het structurele verlies aan afdracht inkomsten, laat staan investeringen die nodig zijn om de bedrijfsvoering te moderniseren en een nieuw verdienmodel te ontwikkelen.

Om een start te maken met de ontwikkeling van bovengenoemde transitie, heeft de SNDR eind 2022 een 'stimuleringsfonds' ingesteld waar binnen vastgestelde kaders gerichte aanvragen kunnen worden ingediend. Het doel daarvan is niet het oplossen van begrotingstekorten in de exploitatie van de koersbanen maar de toekenning is vooral gericht in het structureel verhogen van de inkomsten om daarmee in de toekomst weer een gezond autonoom financieringsmodel voor de sector te kunnen realiseren.

Een vooraf vastgestelde doelstelling van de SNDR voor 2022 is (nog) niet tot uitvoer gebracht. Het betreft de overgang van de allocatiebanen (Alkmaar, Duindigt en de grasbanen) naar het licentiemodel zoals dat al geldt voor Victoria Park Wolvega. De oorzaak daarvan ligt zowel binnen de (on)mogelijkheden van de SNDR maar ook bij de onduidelijkheid over het proces en de uiteindelijke doelstellingen bij de banen. Gelukkig heeft er eind 2022 maar vooral in het eerste kwartaal intensief overleg hierover plaatsgevonden met alle stakeholders waardoor het vertrouwen is gegroeid om deze belangrijke doelstelling alsnog binnen afzienbare tijd kan en zal worden gehaald.

De Commissie Welzijn van de SNDR heeft nadrukkelijk aandacht gegeven aan mogelijkheden om Paardenwelzijn binnen de draf- en rensport verder te optimaliseren. In dat kader is besloten om per 1 januari 2023 de regelgeving over het meevoeren van de zweep en het gebruik van de leidsels aan te scherpen. Doelstelling is om de paarden niet meer 'aan te sporen' met die middelen maar deze alleen ter garantie van de veiligheid te gebruiken. Daarmee komt een traject van ruim twee jaar ten einde waarin alle geledingen binnen de sport hun visie hebben kunnen geven over deze nieuwe reglementen. Na een halfjaar zal medio juni/juli 2023 de uitwerking hiervan worden geëvalueerd in afstemming met de comitésleden en het bestuur van de VDRP.

In september 2022 werd de sector voor het eerst geconfronteerd met een intensieve en activistische campagne gekoppeld aan een petitie van de organisatie Dier&Recht getiteld: Draf-sport? Onsportief! We wisten allemaal dat we een keer 'aan de beurt zouden komen' alleen niet wanneer. De negatieve 'framing' van deze campagne in de (social)media bracht een schok voor alle betrokkenen bij onze sport. De eensgezindheid om gezamenlijk het 'echte' verhaal te vertellen bleek uitzonderlijk groot. Zeker omdat na specifieke Kamervragen hierover op eenduidige en duidelijk wijze aantoonbaar kon worden gemaakt op welke wijze we binnen de draf- en rensport paardenwelzijn garanderen en daar ook toezicht op houden vanuit de SNDR. Specifiek betreft dat onze ethische code voor het welzijn van de Nederlandse draver en volbloed, de werkwijze van ons commissie welzijn, een flyer over de visie van de SNDR over het welzijn van het paard, beleidsmatige maatregelen zoals het publiceren en regelmatig actualiseren van toegestane harnachement elementen, etc. Maar zeker zo belangrijk natuurlijk de praktische wijze waarop onze deelnemers omgaan met paardenwelzijn waarbij economische doelstellingen nooit mogen prevaleren boven paardenwelzijn. We moeten niet de illusie hebben dat daarmee wij 'onze beurt hebben gehad', zeker niet. Daarom moeten we zelf kritisch blijven kijken naar elementen in de sport die tot maatschappelijke discussie (kunnen) leiden en die mogelijk ook niet passen binnen de paardenwelzijnskaders die we nastreven. Constante alertheid is hiertoe de belangrijkste factor.

Het aantal in Nederland geboren en geregistreerde aantal draver veulens is in 2022 wederom sterk toegenomen en kwam uiteindelijk uit op 206. Dat is een aantal dat sinds 2012 niet meer is gehaald. Op dat gebied scoort Nederland in de cijfers van de UET het best van alle landen: een toename percentage van 28.22% t.o.v. 2018 dus een periode van vijf jaar! Dat is natuurlijk een prachtig resultaat.

Eind 2022 is het 'dossier Ontwikkeling Renbaan Duindigt' nog altijd niet afgesloten. Wel is de discussie daarover sterk geïntensiveerd waarbij alle betrokken partijen meer eensgezindheid hebben kunnen doorvoeren waardoor er meer in samenspraak wordt opgetreden (VNDR, Ledenraad en SNDR). De weerbarstigheid van het dossier mede door het grote aantal stakeholders en de externe afhankelijkheid van overheidsinstanties zoals de gemeente Wassenaar en de provincie Zuid-Holland vragen (te) veel managementtijd van het bestuur van de SNDR. Echter het belang om tot behoud van Duindigt te komen en daarmee een gezonde basis te garanderen van de totale sector, maken deze inzet uiterst cruciaal om onze laatste 'kroonjuwelen' optimaal te benutten.

Resultaten 2022

De behaalde resultaten in 2022 laten zich door de COVID-19 effecten nog steeds lastig vergelijken met de voorgaande jaren. Toch kiezen we in dit verslag voor een vergelijking met het voorgaande jaar 2021 (dat volledig onderhevig was aan de COVID-19 crisis en waarin de sector meerdere maanden genoodzaakt was uit te wijken naar de drafbaan in Mons, België en met 2019 (het laatste 'normale' jaar). In onderstaande data worden de resultaten van 2022 weergegeven met zoals eerder aangegeven daarachter tussen hakjes de data uit respectievelijk 2021 en 2019:

- Totaal aantal gerealiseerde meetings op de langebaan: 80 (78 en 80)
- Totaal aantal verreden draverijen op de langebaan: 607 (570 en 625)
- Totaal aantal verreden rennen: 10 (10 en 31)
- Totaal aantal starts draverijen: 5147 (5017 en 5362)
- Gemiddeld aantal starters draverijen: 8,48 (8,80 en 9,03)
- Verreden prijzengeld draverijen: € 2.545.301 (€ 2.108.186 en € 2.317.378)
- Uitbetaalde fokpremies draverijen: € 176.226 TCT effect! (€136.474 en € 151.726)
- Verreden prijzengeld rennen: € 61.000 (€40.170 en € 144.950)
- Gemiddelde prijzengeld draverijen: € 4.193 TCT en RBC effecten! (€ 3.699 en € 3.901)
- Totale wedomzet langebaan in Nederland: € 4.025.125 (€ 3.070.870 en € 4.217.780)
- Totale wedomzet kortebaam: € 843.739 (€ 243.380 en € 1.000.062)
- Gemiddelde wedomzet Nederlandse draverijen langebaan: € 6.631 (€ 5.304 en € 6.748)
- Aantal geregistreerde Nederlandse en TF (draver)veulens: 206 (184 en 169)

Op basis van bovenstaande data is het gepast vast te stellen dat onze sector zich in 2022 grotendeels heeft hersteld van de COVID-19 'dip' die zichtbaar was in vrijwel alle genoemde cijfers in de jaren 2021 en 2020 en dat we een vrijwel vergelijkbaar resultaat hebben geboekt als behaald in 2019. Wat uiteraard wel zorgen baart voor zowel de korte als de middellange termijn is de reductie van het gemiddeld aantal startende paarden. Met een gemiddelde deelname van iets meer dan 8 paarden naderen we de noodzakelijke 'kritische massa' om de sport aantrekkelijk te kunnen houden en om de wedomzetten op een acceptabel peil te kunnen continueren. Gelukkig heeft de positieve invloed van zowel het TCT initiatief als het succes van het RBC in 2022 zich zeer duidelijk gemanifesteerd. Belangrijk om dat momentum ook de komende jaren vast te houden! Verder moet het starten in Nederland maximaal worden gestimuleerd. Het moet toch overtuigend zijn dat de gemiddelde winsom per startende draver in 2022 bijna € 500,- bedroeg. Dat is een droombedrag in vergelijking met onze buurlanden Duitsland en België! Uiteraard is dat ook zo wat betreft de gemiddelde uitgekeerde fokpremie voor in Nederland gefokte dravers. Daarmee kan het aantal geregistreerde Nederlandse dravers (inclusief Trotteur Français) de komende jaren nog verder stijgen!

Bedrijfsresultaten SNDR

De bruto-opbrengsten hebben zich in 2022 weten te herstellen ten opzichte van 2021 en wel met 15,4%. Het brutoresultaat kwam hierdoor uit op € 4.311.639. Verminderd met de directe kosten van € 3.249.206 (2021 € 2.853.076) brengt de netto-opbrengst op € 1.062.433. De som van de vaste kosten bedroeg € 741.261. (2021 € 858.542) en geeft derhalve een negatief bedrijfsresultaat van € 218.164. (is inclusief kosten van het transitiefonds)

Zoals bekend is dit voornamelijk toe te schrijven aan de nieuwe WOK/KOA per 1 oktober 2021. Ook de afdrachten over de wedomzetten van Nederlandse koersen is gereduceerd per 1 oktober 2021. Naast de wettelijk verplichte afdrachten over de wedomzet door ZEBetting & Gaming (zijnde 10% van het bruto spelresultaat, BSR) aan de SNDR, is het netto spelresultaat door andere wettelijk verplichte afdrachten (kansspelbelasting, kosten KSA en kosten verslavingsfonds) aanzienlijk gereduceerd waardoor de overeengekomen privaatrechtelijke afdrachten aan de SNDR door ZEBetting & Gaming (zijnde 50% van het netto spelresultaat, NSR) navenant is gedaald.

Vooruitzichten voor 2023

De blijvende onzekerheid m.b.t. de noodzakelijke ontwikkeling van de Renbaan Duindigt heeft een negatieve invloed op de samenstelling van de koerskalender voor 2023. Het betreft vooral de financiering van de exploitatie van deze voor de sector belangrijke koersbaan. Daarnaast is de rensport in Nederland volledig afhankelijk van de beschikbaarheid van de grasbaan van Duindigt. Vooralsnog stonden er in totaal in totaal 82 langebaan meetings en 26 kortebanen gepland in de koerskalender. Helaas zijn er op het moment van het schrijven (begin mei 2023) van dit verslag al 4 langebaan meetings geannuleerd als gevolg van financiële overwegingen (Duindigt), gebrek aan voldoende vooraangiften (Duindigt) en te beperkte bestuurlijke capaciteit (Hilversum en Aduard). Vooral het verlies van die laatste twee grasbaan meetings baart uiteraard zorgen omdat daarmee ook het Regionale Banen Circuit wordt geraakt! Vertrouwenwekkend is de 'extra' meeting die kan worden verreden op de Alkmaar ZEturf Arena. Het buitengewoon actieve bestuur van Alkmaar levert professioneel management van de baan die zich vooral ook richt op neveninkomsten buiten de paardenkoersen en hun beleid werpt duidelijk positieve vruchten af!

De kalender van de Premium koersen vertoont in 2023 een wat grilliger beeld op t.o.v. eerdere jaren maar de aanpassing van de vele lunchmeetings naar koersen op meer lucratieve tijdstippen (m.b.t de wedomzet in Frankrijk). Dat gaat echter wel ten koste van de voorspelbaarheid van de dagen waarop deze koersen worden verreden. In 2023 betreft dit vrijwel alle dagen van de week! Zoals de afgelopen jaren gebruikelijk staan er twee Premium meetings geprogrammeerd op Duindigt. Alle andere koersen worden op Victoria Park Wolvega verreden.

2023 is het eerste jaar dat alle betrokken jaargangen van het Trotting Classics Tour een eigen circuit kunnen afwerken: 2-, 3- en 4-jarigen. Dit initiatief blijft een groot succes en zal zeker ook in 2023 een belangrijke pijler vormen van de

koersprogrammering. Belangrijk dat er nu wordt bezien op welke wijze de TCT een standaard deel kan blijven uitmaken van de draf-sport, primair in Nederland uiteraard.

In 2022 heeft het Regionale Banen Circuit bij uitstek bewezen dat dit soort initiatieven binnen het huidige mogelijkheden van de sector een uitermate belangrijk onderdeel vormen van de 'beleving' van onze sport. Alkmaar en de grasbanen bewijzen hiermee een onmisbare schakel te zijn om de breedtesport te koppelen aan de topsport. Daardoor kunnen ook bescheiden eigenaren, trainers en fokkers plezier blijven beleven aan de sport ook als er niet in de 'major league' kan worden gekoerst zoals gebruikelijk op VPW. Daarom zal het RBC in wat gewijzigde vorm ook in 2023 worden voortgezet. Op welke wijze dat exact invulling zal krijgen, moet later duidelijker moeten worden.

De gezamenlijke organisatie (met België en Duitsland) van het wereldkampioenschap voor beroepspikeurs in augustus 2023 op VPW vormt zeker een hoogtepunt van de koerskalender zeker omdat onze landgenoot Rick Ebbinge, hoewel op dit moment vooral in Zweden actief, zijn titel zal gaan verdedigen.

Tenslotte is het absoluut noodzakelijk dat er in 2023 duidelijkheid komt over de toekomst van de Renbaan Duindigt. We kunnen als sector niet blijven 'aanrommelen' en substantiële financiële middelen blijven aanwenden om die ban alleen maar 'draaiende' te houden. Moedgevend is het te constateren dat er begin 2023 meerdere opties voorhanden blijken te zijn die moeten leiden tot een concrete oplossing van de impasse waarin de 'oude dame' zich al veel te lang bevindt. Het behoud van die baan voor de sector is evident maar het in stand houden van een financieel ongezonde bedrijfsvoering kan niet tegen elke prijs worden gecontinueerd! In het te bereiken licentiemodel voor de banen moet iedereen de eigen broek kunnen ophouden en dat was in 2022 zeker niet het geval binnen de exploitatie van Duindigt. Kortom: het is niet vijf voor twaalf maar de klok is al begonnen te luiden om twaalf uur aan te kondigen!

Toekomstperspectief

Het geeft vertrouwen dat de sport zich in 2022 goeddeels heeft hersteld van de terugval tijdens de COVID-19 crisis. Cijfermatig zou op basis daarvan kunnen worden geconstateerd dat we de weg 'omhoog' weer hebben gevonden. Toch past het daarbij een nuancering aan te brengen. Veel van de uitdagingen van voor 2020 blijven een verdere noodzakelijk groei van de draf- en rensport in Nederland in de weg staan.

In de eerste plaats de financiële molensteen die de Renbaan Duindigt nog steeds vormt. Daarnaast is het kleiner wordende paardenbestand een verontrustende factor. Stimulatie van specifiek de Nederlandse fokkerij kan dat tekort zeker niet op korte termijn structureel oplossen. Daartoe zullen zeker ook vele buitenlandse paarden deel moeten blijven en gaan uitmaken van ons totale paardenbestand. Het 'TCT-effect' heeft daar zeker een positieve invloed op. We moeten er echter ook voor waken dat het aantrekkelijk blijft om Nederlands te fokken. Ondanks dat de fokpremies procentueel al jaren gelijk zijn gebleven (10% van het gewonnen prijzengeld) is het momenteel extra lucratief om met Nederlands gefokte paarden deel te nemen aan hoog gedoteerde koersen omdat de uit te keren fokpremie

procentueel hoger zal zijn bij deelname van niet in Nederland gefokte paarden! Tenslotte baart de vergrijzing van onze sector de nodige zorgen. De jeugd heeft de toekomst. We zullen dus snel die jeugd aan ons moeten gaan binden! Zodat we binnen alle geledingen (deelnemers, eigenaren, fokkers, functionarissen, wedders, liefhebbers, etc.) 'vers bloed' enthousiasmeren om zich actief of passief te gaan bezighouden met onze geliefde draf- en rensport. Een gerichte marketing, PR en communicatie campagne zijn daarbij essentieel. Het bestuur heeft daartoe in 2022 een aanzet gegeven door het opstellen van gericht beleid dat de komende jaren tot uitvoer moet leiden.

Draagvlak voor onze sector moet ook worden geoptimaliseerd door een beleid gericht op paardenwelzijn in alle aspecten van onze tak van de paardensport. Het gaat er vooral om een balans te vinden tussen wat 'de buitenwereld' van ons vindt en hoe we zelf naar onze activiteiten kijken. Het paard is en zal altijd het middelpunt van onze sport blijven. Daar moeten we dus zuinig mee omgaan op het gebied van gezondheid en welzijn zowel tijdens de opfok, de training, de koers carrière maar ook daarna. Het gaat om het garanderen van een leven voor onze dravers en volbloeds dat het waard is om geleefd te worden met een voor paarden en mensen wederzijdse waardevolle interactie! Ook het voorgaande is een belangrijke speerpunt van het beleid van het bestuur van de SNDR.

Uiteraard past het hier ook de (toekomstige) financiële situatie van de sector te beschouwen. Met de aanpassing van de WOK/KOA in oktober 2021 is het zonneklaar dat we op basis van de afdrachten van de wedomzet op de Nederlandse koersen alleen niet kunnen/zullen overleven. Afhankelijkheid van (subsidie van) de overheid is zeker ook geen voorkeursoptie. We zullen dus zelf aan de slag moeten om 'externe' financiën te genereren. Multifunctionaliteit, kwantitatieve groei van de sector, stimulatie wedomzetten, kosten reductie binnen de exploitatie, investeringen in projecten die inkomsten verhoging garanderen, etc. Zeker geen makkelijke opgave maar wel absoluut noodzakelijk! Daarnaast zullen we ons optimaal moeten voorbereiden op de evaluatie van de nieuwe WOK/KOA medio 2024 om de overheid te overtuigen dat ons lange termijn voortbestaan niet kan worden zeker gesteld met de huidige wettelijke afdrachten van de wedomzet. Daarbij is en blijft voor ons een speerpunt dat er afdrachten moeten worden verplicht van de totale wedinleg die in Nederland wordt gegenereerd ongeacht of die gelden op Nederlandse of buitenlandse koersen worden ingezet. Ook verdere vermindering van de afhankelijkheid van de PMU/LeTrot in Frankrijk moet worden nagestreefd. Het begin 2023 gestarte initiatief m.b.t. verdere samenwerking met ATG in Zweden is daarvan een mooi voorbeeld.

Alle relevante factoren in beschouwing nemend, acht het bestuur van de SNDR het alleszins mogelijk om positief te kijken naar de draf- en rensport in Nederland. Onze kansen zijn zeker groter dan de onderkende uitdagingen. Dat vraagt wel een eensgezinde aanpak waarover zeker discussie mogelijk moet zijn, maar laten we die discussie intern de sector voeren en niet onze 'vuile was' direct toevertrouwen aan de (social)media.